

PLANOWANE ZADANIA DO REALIZACJI W WIELKOPOLSKIM PARKU NARODOWYM Z WYSZCZEGÓLNIENIEM PRAC W OBWODACH OCHRONNYCH WPN

LIPIEC 2019 ROK

Dyrektor Wielkopolskiego Parku Narodowego jest zobowiązany do wykonywania zadań na terenie Parku zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1957 roku w sprawie utworzenia Wielkopolskiego Parku Narodowego.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 października 1996 roku w sprawie Wielkopolskiego Parku Narodowego.
4. Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 stycznia 2018 roku w sprawie zadań ochronnych dla Wielkopolskiego Parku Narodowego; (na lata 2018 – 2019).

I. OBWÓD OCHRONNY PUSZCZYKOWO – leśniczy mgr inż. Krzysztof Jastrząb

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ Prace porządkowe; zbieranie oraz wywóz odpadów, likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci,
 - ✓ Ścieżka rowerowa; obcinanie zwisających gałęzi i krzewów, obkoszenie ścieżki.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami biotycznymi i abiotycznymi:**
 - ✓ kontrola pułapek na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*),
 - ✓ wyłożenie, kontrola pułapek na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*)
3. **Monitoring wykonywanych czynności:**
 - ✓ Prac związanych z zakładaniem pasów ppoż. przy linii kolejowej E 59 oraz odbiórka pozyskanego drewna.
4. **Kontrola i ochrona mienia WPN przed zniszczeniem i kradzieżami:**
 - ✓ działania prewencyjne w celu zabezpieczenia terenu WPN przed kłusownictwem na zwierzynę, kradzieży drewna, przed niszczeniem urządzeń turystycznych zamontowanych w terenie.
5. **Ochrona nieleśnych ekosystemów lądowych:**
 - ✓ utrzymywanie zieleni niskiej poprzez koszenie trawników na powierzchni 70 ar (zabieg III).
 - ✓ pielęgnacja żywopłotów (zabieg I).
6. **Ochrona przed pożarami i szkodnictwem:**
 - ✓ wykaszanie poboczy drogi pożarowej na powierzchni 0,60 ha (zabieg I),
 - ✓ budowa nowych rogatek – 3 szt., naprawa starych rogatek ,
 - ✓ konserwacja tablic p.poż oraz drobna naprawa, oczyszczenie tablic.
7. **Remont dróg:**
 - ✓ obkoszenie czterech przepustów przy drodze p. poż. w oddz. 5B a, a/c; 8a/5Ax; 5Az.

OCENA STOPNIA ZAGROŻENIA DRZEWOSTANÓW ZA POMOCĄ PUŁAPEK FEROMONOWYCH.

Fot. 1 i 2 – Pułapka feromonowa (po lewej) ; Samiec brudnicy mniszki (*Lymantria monacha*) z charakterystycznymi grzebykowatymi czułkami różniącymi go od samicy (po prawej).

W miesiącach letnich dokonuje się oceny zagrożeń drzewostanów sosnowych i mieszanych z przewagą gatunków iglastych w wieku powyżej 20 lat przy pomocy pułapek feromonowych. Jednym ze sposobów, które można zastosować w celu odłowu samców motyli brudnicy mniszki (*Lymantria monacha*) są plastikowe pułapki w kształcie lejka, w których umieszcza się czerwoną gumkę – syntetyczny feromon płciowy o nazwie Lymodor. Wydziela on zapach samicy zwabiający samce do pułapek. Są one wywieszane przed rozpoczęciem rójki, na przełomie czerwca i lipca, na wysokości ponad 2m nad ziemią w miejscach nasłonecznionych.

Fot. 3 – Kontrola pułapek feromonowych .

Rozmieszczenie pułapek nanosi się na mapę ochrony lasu. Kontrole pułapek polegają na liczeniu odłowionych samców brudnicy mniszki (*Lymantria monacha*), które zostały zwabione do pułapek. Wykonuje się je co 3 - 4 dni.

Dla leśnika najważniejszy jest moment, kiedy liczebność owadów zaczyna spadać, okres po kulminacji rójki. Wtedy należy przystąpić do drugiego etapu obserwacji, polegającego na wczesnym poszukiwaniu samic na 10 kolejnych pniach drzew sosny (transekt) lub metodą 20 drzew (10 pierwszych drzew rosnących wzdłuż brzegu drzewostanu, kolejne 10 zlokalizowane prostopadle do linii brzegu drzewostanu). Zebrane dane zostają przesłane do właściwego terytorialnie Zespołu Ochrony Lasu (ZOL) do 30 września br. Dopiero w ten sposób wykonana ocena liczebności pozwala określić realne zagrożenie drzewostanów sosnowych. Należy pamiętać, że nie same motyle są bezpośrednim zagrożeniem a gąsienice, które żywią się igłami.

Fot. 4 – Liczenie złapanych w pułapkę feromonową samców brudnicy mniszki (Lymantria monacha).

II. OBWÓD OCHRONNY WIRY – leśniczy mgr inż. Dariusz Krupiński

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ prace porządkowe; zbieranie porzuconych odpadów,
 - ✓ drobne naprawy urządzeń turystycznych,
 - ✓ kontrola szlaków turystycznych,
 - ✓ wykoszenie chwastów przy barierkach na parkingach i tablicach informacyjnych w oddz. 104c, 116Ap, 94c.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi –**
 - ✓ monitoring pułapek na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*),
 - ✓ monitoring pułapek na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*),
3. **Hodowla lasu:**
 - ✓ pielęgnacja gleby 1,50 ha - oddz.: 33b, 57d w miarę potrzeby.
4. **Cięcia przebudowy, pielęgnacyjne i sanitarne –**
 - ✓ pozyskanie drewna 100 m³.
5. **Monitoring terenu przed szkodnictwem i defraudacjami .**
6. **Ochrona przed pożarami i szkodnictwem:**
 - ✓ mineralizacja pasów przeciwpożarowych (zabieg II).

III. OBWÓD OCHRONNY WYPALANKI – leśniczy mgr inż. Dariusz Jaskólski

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ prace porządkowe na szlakach turystycznych i przy drogach publicznych oraz usuwanie „dzikich” zrzutów odpadów z terenu całego obwodu ochronnego,
 - ✓ organizacja ognisk.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi:**
 - ✓ systematyczny przegląd i naprawa grodzień siatkowych zabezpieczających młode pokolenie nasadzeń przed zwierzyną,
 - ✓ monitoring pułapek na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*),
 - ✓ monitoring pułapek na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*),
3. **Cięcia przebudowy pielęgnacyjne i sanitarne –**
 - ✓ usuwanie drzew przy torach kolejowych na szerokości 15 m od osi toru kolejowego. Prace będą wykonywane przez PKP na odcinku od miejscowości Dębienko do stacji kolejowej w Rosnówku.
4. **Ochrona nieleśnych ekosystemów lądowych –**
 - ✓ koszenie łąki 4,9 ha.
5. **Kontrola i ochrona mienia WPN przed zniszczeniami i kradzieżami:**
 - ✓ obchody terenu mające na celu zabezpieczenie terenu WPN przed kłusownictwem na zwierzynę, ryby oraz zapobieganiem kradzieży drewna pozostającego na gruncie i zabezpieczanie przed niszczeniem urządzeń turystycznych zamontowanych w terenie.
6. **Hodowla lasu –**
 - ✓ pielęgnacja upraw 3 ha.

IV. OBWÓD OCHRONNY JEZIORY – leśniczy mgr inż. Marek Słowikowski

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ prace porządkowe na szlakach turystycznych – zbiór odpadów,
 - ✓ naprawa urządzeń turystycznych: ławostoły, barierki.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi:**
 - ✓ naprawa grodzień siatkowych – oddziały: 75k,
 - ✓ kontrola pułapek na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*),
 - ✓ kontrola pułapek na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*).
3. **Hodowla lasu –**
 - ✓ pielęgnacja upraw – wykaszanie chwastów – oddz. 67b, 71d,
4. **Szkółka**
 - ✓ prace pielęgnacyjne.
5. **Ochrona nieleśnych ekosystemów lądowych:**
 - ✓ pielęgnacja trawnika.
6. **Ochrona przed pożarami i szkodnictwem:**
 - ✓ remont tablic ppoż.

V. OBWÓD OCHRONNY OSOWA GÓRA – leśniczy Artur Kopczyński

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ prace porządkowe na szlakach turystycznych oraz w bazie turystycznej,
 - ✓ organizacja ognisk w stacji turystycznej,
 - ✓ odnowienie oraz uzupełnienie oznakowania szlaków turystycznych.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi:**
 - ✓ kontrola pułapek feromonowych na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*) – 2 szt.,
 - ✓ kontrola pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*) – 5 szt.
3. **Hodowla lasu.**
 - ✓ pielęgnacja upraw - wykaszanie chwastów na uprawach na pow. 3,13 ha. (78Ck-0,30 ha., 91DI- 0,30 ha., 158i- 1,75 ha., 165j- 0,10 ha., 165i- 0,68 ha.)
4. **Ochrona przed szkodnictwem:**
 - ✓ Likwidacja nielegalnych budowli - skocznie rowerowe Uroczysko Dymaczewo.
5. **Ochrona nieleśnych ekosystemów lądowych.**
 - ✓ pielęgnacja zieleni niskiej tj. koszenie trawników wraz z uprzątnięciem trawy- zabieg III,
 - ✓ utrzymanie muraw ciepłolubnych na Ozie Budzyńskim – zabieg I,
 - ✓ pielęgnacja sadu – wykaszanie na pow. 0.19 ha – zabieg II.
6. **Ochrona zwierząt.**
 - ✓ pielęgnacja polany przy zbiorniku wodnym jako miejsca rozrodu płazów poprzez wykaszanie oraz wycinanie odrośli topoli i tarniny – 0,09 ha.
7. **Ochrona zwierzyny łownej.**
 - ✓ wyłożenie soli w lizawkach.
8. **Regulacja stanu posiadania**
 - ✓ konserwacja – odnowienie (oczyszczenie, malowanie, poprawienie ustawienia) słupków oddziałowych – 20 szt.

VI. OBWÓD OCHRONNY GÓRKA – leśniczy mgr inż. Kamil Karaśkiewicz

1. **Udostępnianie Parku dla turystyki:**
 - ✓ prace porządkowe na szlakach turystycznych, zbiór odpadów z dowozem do miejsca zbiorczego,
 - ✓ przegląd urządzeń turystycznych.
2. **Ochrona ekosystemów leśnych przed czynnikami abiotycznymi i biotycznymi:**
 - ✓ kontrola pułapek feromonowych na drwalnika paskowanego (*Trypodendron lineatum*),
 - ✓ Kontrola pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę (*Lymantria monacha*),
 - ✓ remont ogrodzeń leśnych i szlaków.
3. **Hodowla lasu**
 - ✓ pielęgnacje upraw leśnych poprzez wykaszanie chwastów – 1,50 ha
 - ✓ czyszczenia wczesne – 3,5 ha
4. **Ochrona przed szkodnictwem**
 - ✓ patrolowanie terenu, kontrola brzegów jezior,
 - ✓ działania prewencyjne w celu ochrony przyrody i mienia WPN.
5. **Ochrona nieleśnych ekosystemów lądowych:**
 - ✓ pielęgnacja zieleni niskiej – koszenie trawników -III zabieg
6. **Ochrona zwierząt**
 - ✓ monitoring zwierząt objętych ochroną gatunkową
 - ✓ wykonanie „hotelu” dla dzikich zapylaczy w oddziale 127D.
7. **Ochrona roślin**
 - ✓ inwentaryzacja i monitoring roślin objętych ochroną gatunkową,
 - ✓ utrzymanie łąk trzęślicowych w oddziale 208r – wrywanie ekspansywnego sadzca konopiastego.
8. **Prace terenowe i kameralne** na potrzeby sporządzenia projektów wniosków gospodarczych na 2021 rok.